

Diplomová práce Zuzany Růžičkové

NADANÍ ŽÁCI V GEOGRAFII

Posudek vedoucího diplomové práce

Diplomová práce Zuzany Růžičkové se zabývá tématem, kterému dosud geografové nevěnovali v odborné literatuře dostatečnou pozornost, i když společenský zájem o nadané (nejen v geografii) rok od roku vzrůstá. Posuzovaná práce tak představuje vstup do široké mezioborové problematiky, jejímž hlavním cílem bylo odpovědět na otázku, jak definovat nadaného žáka v geografii v gymnaziálním věku.

Položená výzkumná otázka vyvolala potřebu zabývat se řešením šesti otázek dílčího charakteru. Tyto otázky korespondují s logickou strukturou práce i se zvolenými metodickými postupy.

K celkové koncepci práce nemám proto zásadních připomínek, stejně jako k jejímu obsahu, formě a dosaženým výsledkům.

Zvláště považuji za vhodné ocenit výsledky získané z rozboru koncepce tří částí mezinárodní geografické olympiády z roku 2010. Za předpokladu, že tato soutěž přitahuje nadané v geografii, za podnětný se jeví přehled dílčích dovedností požadovaných v dané olympiádě včetně odborných pojmů i místopisných názvů, se kterými se zde operuje. Zvláště bych pak chtěla upozornit na zdařilý rozbor multimediálního testu, který obsahuje mj. návrh indicií, které musí žák u každé otázky v dané fotografii, grafu, obrázku či filmu vyhledat, aby mohl na otázku správně odpovědět. Užitečné se jeví i porovnávání nároků v jednotlivých částech olympiády s požadavky kladenými na výkony žáků u maturitní zkoušky v Česku. Využití ve školské praxi najde zajisté i příloha diplomové práce obsahující autorčin překlad jednotlivých otázek a úloh dané olympiády.

Dílčí výzkumné otázky zodpovídá autorka nejen na základě rozboru odborné literatury (v seznamu je uvedeno 46 titulů), rozboru mezinárodní geografické olympiády, ale také na základě rámcové analýzy odpovědí získaných z řízeného rozhovoru se sedmi gymnaziálními učiteli z Českých Budějovic. Polemické kódování odpovědí se jeví, dle mého názoru, nejslabším místem diplomové práce, nicméně odpovídá prvotním zkušenostem autorky s touto metodikou výzkumu.

Autorce se podařilo naplnit stanovené cíle práce na úrovni odpovídající magisterskému studiu. Závěrečná kapitola poměrně výstižně shrnuje odpovědi na dílčí otázky a současně předkládá k další diskusi návrh definice nadaného žáka v geografii v gymnaziálním věku. Je zřejmé, že tento přehled „vlastností“ nadaného žáka v geografii může vyvolat větší či menší polemiku. Při obhajobě diplomové práce by mě proto zajímal názor autorky, které z uvedených devíti bodů považuje za nejvíce diskutabilní a jakým způsobem by bylo možné dané požadavky lépe ověřit.

Na závěr mohu konstatovat, že Zuzana Růžičková svojí diplomovou prací prokázala škálu dovedností požadovaných u absolventů magisterského studia: stanovit relevantní cíle a logicky strukturovat práci, sledovaný problém zasadit do širšího kontextu, vycházet z rozboru dostatečně obsáhlé a relevantní české i zahraniční literatury, zvolené problémy řešit samostatně, vyjádřit se v písemném projevu srozumitelně, věcně správně a v požadovaném rozsahu, používat vhodnou grafiku a potřebný SW, citovat podle citační normy a v neposlední řadě získávat nové poznatky a přinášet nové pohledy na problematiku geografického vzdělání a vzdělávání.

Diplomovou práci proto doporučuji k obhajobě.

V Praze dne 9. září 2011

RNDr. Dana Řezníčková, Ph.D.
vedoucí diplomové práce